

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.III.285/2017/15.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Kónya István, a tanács elnöke
Dr. Varga Zoltán, előadó bíró
Dr. Márki Zoltán, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2017. június 16.

Az ügy tárgya: sikkasztás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): Sz. J. I. rendű
Dr. B. V. II. rendű

Első fok: Szekszárdi Járásbíróság, 2.B.234/2012/799., ítélet,
tárgyalás,
2015. június 15.

Másodfok: Zalaegerszegi Törvényszék, Bf.223/2016/106., ítélet,
nyilvános ülés,
2016. november 29.

Az indítvány előterjesztője: az I és II. rendű terhelt

Az indítvány iránya: az I. és II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A sikkasztás büntette és más bűncselekmények miatt Sz. J. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az Sz. J. I. rendű és dr. B. V. II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szekszárdi Járásbíróság 2.B.234/2012/799. számú, illetőleg a Zalaegerszegi Törvényszék Bf.223/2016/106. számú ítéletét Sz. J. I. rendű és dr. B. V. II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Szekszárdi Járásbíróság a 2015. június 15. napján kelt 2.B.234/2012/799. számú, illetve a Zalaegerszegi Törvényszék a 2016. november 29. napján jogerős Bf.223/2016/106. számú ítéletével Sz. J. I. rendű terhelte a Btk. 372. § (1) bekezdés 2. és 3. fordulatába ütköző és a (2) bekezdés ba) és bc) pontjaira figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. és 4. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés b) pont 2. fordulata szerint minősülő költségvetési csalás büntette, továbbá a Btk. 345. §-ába ütköző 11 rendbeli - 6 esetben folytatólagosan, 8 esetben felbujtóként elkövetett - hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt halmazati büntetésül 5 évi börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 évi közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá vele szemben 22.008.204 forint vagyonekobzást alkalmazott, míg dr. B. V. II. rendű terhelte a Btk. 372. § (1) bekezdés 1. fordulatába ütköző és a (2) bekezdés ba), bc) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett sikkasztás büntette és a Btk. 345. §-ába ütköző folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt halmazati büntetésül 1 évi, 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte.

II.

- [2] A jogerős ítélet ellen az I. és a II. rendű terhelte a Be. 416. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjaira hivatkozással nyújtott be felülvizsgálati indítványt.
- [3] Sz. J. felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen kérte a felülvizsgálati indítványának helyt adva a Be. 427. § (1) bekezdés a), illetve b) pontjai alapján a Szekszárdi Járásbíróság 2.B.234/2012/799. számú, és a Zalaegerszegi Törvényszék Bf.223/2016/106. számú másodfokú ítéletének megváltoztatását, a büntetőeljárás megszüntetését és valamennyi vád alóli felmentését.
- [4] Másodlagosan a Be. 427. § (1) bekezdés a), illetve b) pontjai alapján az első- és másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.
- [5] Sz. J. I. rendű terhelte álláspontja szerint az eljárás sérti az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében elismert törvényes bíróhoz való jogát, a független és pártatlan bíróság, valamint a tisztességes eljárás követelményét. Dr. T. I. a Szekszárdi Törvényszék bírója lett, így törvényszéki bíróként nem szerepeltették a Szekszárdi Járásbíróság bírái között az éves ügyelosztási rendben, azaz ezen időponttól kezdve nem a törvényes bíró járt el az ellene és társai ellen folytatott

büntetőeljárásban. A 2011. évi CLXI. törvény kimondja a 8. § (1) bekezdésében, hogy „senki nem vonható el törvényes bírójától”, „törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró”. A másodfokú bíróság nem foglalkozott az ügyelosztási rend vizsgálatával. A másodfokú tanácsban is szerepelt szavazó bíróként olyan bíró, aki a jogszabály alapján szintén nem tekinthető törvényes bírójának, hiszen nem szerepelt a törvényszéki ügyelosztási rendben S.-né dr. P. É. bíró. A Be. 373. § (1) bekezdés II. pont a)-c) alpontjai, illetve a Be. 399. § (2) bekezdés b) pontja a törvényes bíróhoz való jog megsértését abszolút eljárási szabálysértésnek, s hatályon kívül helyezési oknak tekinti, azaz a Zalaegerszegi Törvényszék a jogszabályok megsértésével döntött arról, hogy a törvényes bírója járt el ügyében első fokon, s szintén jogszabálysértő volt a másodfokú tanácsban a fent nevezett bíró eljárása, azaz fennáll a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott felülvizsgálati ok.

- [6] A Zalaegerszegi Törvényszéken a 2016. november 17-i nyilvános ülésen védője nem volt jelen, mégis megtartásra került a nyilvános ülés, holott esetében a védelem kötelező a Be. 46. § (1) bekezdés a) pontja alapján.
- [7] Mindezekből következően a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt felülvizsgálati ok jelen eljárási jogszabálysértés alapján is fennáll.
- [8] A bünszövetségben való elkövetés megállapítása kapcsán hivatkozott az I. rendű terhelt arra, hogy ezen esetben törvénysértő minősítés miatt törvénysértő a büntetés kiszabása.
- [9] A tényállás nem tartalmaz olyan adatot, amelyből a bünszövetség vagy az üzletszerűség megállapítható volna. Ennek megfelelően ezen minősítő körülményekre az indokolás sem tér ki. Nem állapítható meg e minősítő körülmény akkor, ha az ítéleti tényállás a törvényben megkívánt előzetes megegyezés tartalmára, a több bűncselekmény elkövetésére vonatkozó közös elhatározás kialakítására vonatkozó tényeket részleteiben nem tartalmazza. Az ítélet indokolása részletesen foglalkozik a terhelték tanúként tett vallomásával, arra terhelő bizonyítékot tartalmazó bizonyítási eszközként hivatkozik.
- [10] Álláspontja szerint a sikkasztás megállapítása tekintetében is fennáll a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában írt felülvizsgálati ok, a tényállásban ugyanis nincs adat a jogtalan eltulajdonításra nézve. A sajátjakénti rendelkezés esetében vagyonkezelőként járt el, mint azt a szervezet alapszabályai is alátámasztják, s a szervezet döntéseit hajtotta végre a megbízó engedélyével, és rendelkezése szerint. A bűnösségének a sikkasztás büntetében történt megállapítására is a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor.
- [11] A Btk. 2. §-ának téves alkalmazása kihatott a bűnösség megállapítására a költségvetési csalás megállapítása esetében. Az

1978. évi IV. törvény a költségvetési csalás bűncselekményét nem tartalmazta, így azt el sem követhette.

- [12] Az elkövető büntetőjogi felelősségét csak olyan cselekmény miatt lehet megállapítani, amelyet - a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai alapján büntetendő cselekmények kivételével - törvény az elkövetés idején büntetni rendelt.
- [13] Dr. B. V. II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa a következőkre hivatkozik.
- [14] Sérült a büntetőjog ultima ratio alapelve, a büntetőeljárás helyett előbb más jogi eszközöket kellett volna a hatóságoknak igénybe venni a szakszervezet ellen tett feljelentés kivizsgálására. Az indítvány 7-16. oldalain az ezzel kapcsolatos érvelés található.
- [15] Az eljáró bíróságok tévesen minősítették az I. rendű terhelt cselekményét sikkasztásnak az enyhébben büntetendő hűtlen vagy hanyag kezelés helyett, ebből következően törvénysértő a részesek cselekményének minősítése is.
- [16] A szakszervezet részéről nem volt elvárás útnyilvántartás vezetésére, az útiköltség kifizetésére a szakszervezet törvényes képviselőjével egyeztetett módon, mindenkor valós gépjárműhasználat ellenértékeként került sor. Nincs olyan valótlan tartalmú okirat, amely alapján a II. rendű terhelt jogosulatlanul igényelt volna költségtérítést, és nincs ilyen tartalmú tanúvallomás sem. A saját gépkocsi használatára azért került sor, mert a munkáltató elzárkózott a szakszervezeti tevékenység ellátásához szükséges gépkocsi biztosításától.
- [17] Az indítvány szerint a II. rendű terhelt bűnösségének megállapítására bűncselekmény hiányában került sor, mivel a szakszervezet képviselője jogosult volt az útiköltség térítés kifizetéséről dönteni, így a kifizetés társadalomra veszélyessége hiányzik. A szakszervezet belügyei közé tartozó kifizetésekről döntés bűncselekménnyé nyilvánítása sérti a szakszervezet, az önkormányzatiság szuverenitását. A sértett (szakszervezet) a kifizetések jogosságát nem kifogásolta, ezért ezt úgy kell tekinteni, hogy nem élt magánindítvánnyal, ami viszont büntethetőségi akadály.
- [18] A vele szemben kiszabott büntetés tartamát tekintve összességében 10 év foglalkozástól eltiltásnak felel meg, mert akadályozza az ügyvédi hivatása gyakorlását. A II. rendű terhelt indítványa szerint a foglalkozástól eltiltás törvényi feltételei az I. rendű terhelt esetében sem állnak fenn.
- [19] A vele, valamint az I. és III. rendű terhelttel szemben kiszabott vagyonelkobzás törvénysértő, mert a sértett (szakszervezet) képviselőjét nem nyilatkoztatta a bíróság a polgári jogi igény bejelentésének lehetőségéről. A bíróság ezzel megsértette a Be. 54. § (7) bekezdésében és a Be. 284. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket.
- [20] A bíróság törvényes vád hiányában járt el, az ügyész ugyanis nem tett teljes körűen eleget a bíróság felhívásának, amelyben felhívta az ügyészt a bizonyítási eszközök megjelölése hiányának pótlására.

A bíróságnak a kellékhianyos vád miatt meg kellett volna szüntetni az eljárást, ennek elmulasztásával megsértette a Be. 267. § (1) bekezdés j), illetve k) pontjában írtakat.

- [21] A vád törvényességének hiányát eredményezte az is, hogy a nyomozás befejezését követően a nyomozó hatóság nem biztosította a II. rendű terhelt iratismertetésén történő részvételhez való jogát.
- [22] A vád nem törvényes azért sem, mert a Be. 217. § (3) bekezdés g) pontja ellenére nem tartalmazza a sértett polgári jogi igényre vonatkozó nyilatkozatát.
- [23] A vádemelésre egy korábban megszüntetett nyomozás továbbfolytatásának eredményeképpen került sor, a nyomozás folytatását azonban a Be. 191. § (3) bekezdésében írtak ellenére nem nyomozási bíró rendelte el. Ez ugyancsak a vád törvénysértő voltát eredményezte.
- [24] A másodfokú bíróság nem küldte meg a többi terhelt fellebbezését a II. rendű terhelt részére, ami a Be. 358. § (1) bekezdés d) pontjában írt eljárási szabály megsértése. A másodfokú bíróság nem ismertette az I. rendű terhelttel a terhelt-társai fellebbezését, és a II. rendű terhelt sem ismerhette meg az I. rendű terhelt fellebbezését.
- [25] A másodfokon eljáró bíróság nem ismertette a mintegy 26 tárgyalási napon készült jegyzőkönyvet, továbbá azt, hogy az eljáró bíró törvényszéki kinevezést kapott, és kijelölés alapján járt el a járásbírószágon folyamatban volt ügyben.
- [26] A terjedelmes iratok és fellebbezések miatt a másodfokú tanács nyilvánvalóan nem tudott megfelelően felkészülni a kitűző végzés meghozatala és a tárgyalás (nyilvános ülés) időpontja közötti 37 naptári nap alatt.
- [27] Az indítvány szerint aggályos, hogy miért került sor változásra a másodfokú tanács tagjainak körében, amely okairól a védelem nem kapott tájékoztatást. A bíróság törvénysértő összetételét támasztja alá az is, hogy a tanács tagjai között olyan bíró volt (S.-né dr. P. É.), aki a Nagykanizsai Járásbíróság bírója volt. Törvénysértő az az eljárás, amely szerint a Zalaegerszegi Törvényszék kereste meg írásban a Szekszárdi Törvényszék elnökét az ügyben.
- [28] Az eljáró bíróságok az alábbiak szerint nem tettek eleget az indokolási kötelezettségüknek:
- [29] A bünszövetség, mint minősítő körülmény tekintetében. A felülvizsgálati indítvány e körben ténylegesen nem az indokolási kötelezettség megsértését, hanem a minősítő körülmény megállapítását sérelmezi.
- [30] A bíróság nem tett eleget a védelem azon indítványának, hogy rendelje el a terhelő tanú elmeállapotának megvizsgálását, nem vette figyelembe az ingatlan felújítási költségeire a védelem által előterjesztett szakvéleményt, nem hallgatta meg tanúként a bírósági bűnjelkezelőt.
- [31] S. J. tanú vallomását terhelőnek értékelte a II. rendű terhelt tekintetében, holott a tanú vallomása nem volt az, és semmivel sem

indokolta meg, „illetve nem bizonyította”, hogy miért állapította meg a II. rendű terhelt bűnösségét. A II. rendű terhelt az indítvány 38-41. oldalain a bíróság bűnösség megállapítását eredményező bizonyítéktérkékelését kifogásolta, külön sérelmezve a titkos információgyűjtés eredménye bizonyítékként felhasználásának mellőzését.

- [32] A II. rendű terhelt álláspontja szerint az indokolás általánosságokat, kinyilatkoztatásokat, minden konkrétumot nélkülöző frázisokat tartalmaz.
- [33] A jogerős ítélet meghozatala előtt benyújtott kizárási indítványok elbírálatlanul maradtak.
- [34] Az indítvány az indokolási kötelezettség megsértése körében veti fel a házkutatás és lefoglalás, valamint a bűnjelkezelés szabályainak megsértésére vonatkozó kifogásait, vitatva a másodfokú bíróság ide vonatkozó megállapításait is (felülvizsgálati indítvány 42. oldal utolsó bekezdés - 44. oldal lap aljáig).
- [35] A másodfokú bírósági eljárással kapcsolatban sérelmezi, hogy a bíróság a fellebbezést nem ismertette a terhelt kérésének megfelelően.
- [36] A felülvizsgálati indítvány 45-48. oldala a bizonyítékok értékelését vitatja, megkérdőjelezve a terhelő bizonyítékok hitelességét, a tanúk szavahihetőségét, és alaptalannak tartva azt a bírói megállapítást, amely szerint nem történt az eljárás során olyan eljárási szabálysértés, amely a beszerzett bizonyítékok értékelését kizárná.
- [37] A felülvizsgálati indítvány kiegészítésében a II. rendű terhelt kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság nem kézbesítette részére a másodfokú ítéletet, továbbá annak ellenére rendelkezett a bűnjelként lefoglalt iratok kiadásáról/megsemmisítéséről, hogy az iratok eredetiségét, és az azokhoz kapcsolódó tényállás helyességét a terhelt vitatta.
- [38] A Legfőbb Ügyészség BF.294/2017/1. számú átiratában indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványoknak ne adjon helyt, a Be. 426. §-a alapján, a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tartandó tanácsülésen a Szekszárdi Járásbíróság 2.B.234/2012/799. számú, valamint a Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság Bf.223/2016/106. számú ítéletét Sz. J. I. rendű és dr. B. V. II. rendű terheltek tekintetében hatályában tartsa fenn.
- [39] A Legfőbb Ügyészség indítványára tett észrevételében az I. rendű terhelt védője minden tekintetben csatlakozott az előterjesztett felülvizsgálati indítványhoz.

III.

- [40] A felülvizsgálati indítványok részben törvényben kizártak, részben pedig alaptalanok.
- [41] A felülvizsgálat ugyanis olyan rendkívüli jogorvoslat, amely kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében tételesen felsorolt okokra hivatkozással vehető igénybe.

- [42] A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ehhez képest a törvényi kereteken kívül eső esetleges anyagi vagy eljárásjogi szabálysértések még valóságuk esetén sem vehetők figyelembe.
- [43] A felülvizsgálat során a Be. 423. § (1) bekezdése szerint a bíróság által jogerősen megállapított tényállás az irányadó, amely sem közvetlenül, sem közvetve, a bizonyítékok mérlegelésén keresztül nem támadható.
- [44] A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs törvényes lehetőség, és a bíróság által megállapított tényállás akkor is irányadó, ha az esetlegesen felderítetlen, vagyis megalapozatlan, ugyanis a felvetett jogkérdések, mint például jelen esetben a terheltek által elkövetett bűncselekmények minősítésének törvényessége is, kizárólag változatlan tényállás alapján válaszolhatók meg.
- [45] Erre figyelemmel az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa azon részében, amelyben elsődlegesen azt sérelmezi, hogy az eljárás során a terheltek tanúként tett vallomását a sikkasztás esetében bizonyítékként értékelték, továbbá azt, hogy az ítélet sem a sajátjakénti rendelkezésre, sem az eltulajdonításra nem tartalmaz tényállást, felülvizsgálat alapját nem képezheti.
- [46] Ugyancsak nem felülvizsgálati ok az indítvány azon hivatkozása, miszerint a másodfokú eljárásban bejelentett elfogultsági kifogásait elutasították, illetve azokat nem bírálták el, ugyanis ez tartalmilag sem felel meg az iratoknak, mivel az I. rendű terheltnek a Szekszárdi Törvényszék, a Zalaegerszegi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla ellen bejelentett valamennyi kizárási indítványát az illetékességgel rendelkező bíróságok hiánytalanul elbírálták, legutóbb a Szekszárdi Járásbíróság és a Zalaegerszegi Törvényszék esetében a Kúria a 2016. október 19-én kelt Bkk.II.1574/2016/3. számú határozatával, így az ügyben törvényben kizárt bíró eljárása nem állapítható meg.
- [47] Ugyancsak kizárt a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa azon részében, amelyben a nyomozás során elkövetett eljárási szabálysértésekre hivatkozik, úgymint a más jogi eszközök igénybevételének elmulasztására, a nyomozási bíró határozatának hiányára, a bűnjelkezeléssel, lefoglalással és az iratismertetéssel kapcsolatos szabálysértésekre, ugyanis a nyomozás során esetlegesen elkövetett eljárási szabálysértések miatt még valóságuk esetén sincs helye felülvizsgálatnak, mivel azok olyan relatív eljárási szabálysértések, amelyek nem tartoznak a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt és felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló eljárási szabálysértések közé.
- [48] A II. rendű terhelt arra is hivatkozott, hogy a másodfokú bírósági eljárás során nem ismertették az egyik tárgyalási jegyzőkönyvet, valamint azt, hogy az eljáró bíró törvényszéki kinevezést kapott, továbbá, hogy a másodfokú bíróság megsértette a Be. 358. § (1) bekezdés d) pontjában írt eljárási szabályt, ezen kívül az eljáró tanács nem volt az iratok kellő mélységű ismeretében, de az elsőfokú bíróság is megsértette a Be. 284. § (2) bekezdés b)

pontjában írt kötelezettséget.

- [49] Ezen túlmenően a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványában arra is hivatkozott, hogy a bíróságok S. J., G. P., L. L. és T. E. vallomását eltérően értékelték, T. E. szakvéleményét mellőzték, és a védelem által indítványozott bizonyítási eszközöket – különösen a titkos információgyűjtés eredményét – figyelmen kívül hagyták.
- [50] Mindez azonban felülvizsgálat alapját nem képezheti, mert az említettek sérelmére a bizonyítékok értékelésének, és a bizonyítás menetének törvényben meg nem engedett támadását jelenti.
- [51] Ugyancsak nem alapozza meg a felülvizsgálatot az I. rendű és a II. rendű terhelt azon álláspontja, mely szerint törvényt sértettek az alapügyben eljáró bíróságok, amikor a Btk. 2. §-át helytelenül alkalmazták, ugyanis a Btk. 2. §-ának téves alkalmazása csak akkor felülvizsgálati ok, ha az kihatott a bűnösség megállapítására, vagy törvénysértő büntetés kiszabását eredményezte, jelen esetben azonban ez a törvénysértés fel sem merülhetett.
- [52] Nem felülvizsgálati ok a II. rendű terheltnek azon állítása sem, amely szerint az ügyben törvényben kizárt bíró vett részt, ugyanis ő maga ilyen kizárási indítványt nem terjesztett elő, másrészt a Kúria az ezzel kapcsolatos jogi álláspontját a [46] pontban részletesen kifejtette.
- [53] Nem alapos a II. rendű terhelt azon okfejtése sem, mely szerint az alapügyben a bíróságok törvényes vád hiányában jártak el, ugyanis az ügyészség által benyújtott vád minden tekintetben megfelelt a Be. 2. § (2) bekezdésében írt törvényi feltételeknek, ugyanis a vád kellékhianyosságát a vád pótolta, így az eljárás megszüntetése fogalmilag fel sem merülhetett.
- [54] Tévesen hivatkozott az I. és a II. rendű terhelt a Be. 373. § (1) bekezdés II. a-c) pontjaira, ugyanis a rendelkezésre álló iratokból és a korábbi ítéletáblai, valamint kúriai határozatokból egyértelműen és tényszerűen megállapítható, hogy az alapügyben sem elfogult, sem törvényben kizárt bíró nem vett részt.
- [55] Mindkét felülvizsgálati indítvány hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság védő távollétében tartotta meg a nyilvános ülést, amely a Be. 373. § (1) bekezdés II/d) pontjába ütköző feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés.
- [56] Kétségtelen, hogy a Zalaegerszegi Törvényszék a II. rendű terhelt megidézett védőjének távollétében tartotta meg a nyilvános ülést, azonban 2016. október 18-án a II. rendű terhelt és védője jelenlétében a korábbi nyilvános ülés teljes anyagát megismételte, a II. rendű terhelt felszólalt, az ügyész megismételte a II. rendű terheltre vonatkozó perbeszédét és a védő is szabályszerűen megtartotta védőbeszédét. Ekkor az I. rendű terheltre vonatkozó eljárási cselekményre nem került sor, vagyis az I. rendű terhelt védekezési joga nem sérült, mert a korábbi nyilvános ülés anyagát, jegyzőkönyv ismertetésével eljárásjogilag a védő távollétében megtartott nyilvános ülést megismételte.
- [57] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más

szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetve a büntetés végrehajtását a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.

- [58] Az erre alapított felülvizsgálati indítványok arra hivatkoztak, hogy az alapügyben eljáró bíróságok a terheltek cselekményét törvénysértően minősítették bűncselekménynek, mivel bűncselekményt nem követtek el.
- [59] Ez az álláspont nem alapos.
- [60] Egyrészt azért, mert a Be. 423. § (1) bekezdés szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, és az sem közvetlenül, sem közvetve, a bizonyítékok mérlegelésén keresztül nem támadható.
- [61] Ebből egyértelműen következik, hogy a felülvizsgálati indítványokban felvetett jogkérdések, miként jelen ügyben a terheltek bűnösségének megállapítása is, kizárólag változatlan tényállás mellett válaszolhatók meg.
- [62] A fentiekre figyelemmel a felülvizsgálat során a bíróság jogerős ítéletének azon megállapításai, miszerint az I. rendű terhelt a II. és III. rendű terhelt részére a rábízott vagyonból fiktív kifizetéseket engedélyezett, a saját lakrészét a vagyonból felújította, továbbá a II. rendű terhelt által benyújtott fiktív elszámolásokra kifizetéseket teljesített, és ezáltal a szakszervezet pénzét egyrészt eltulajdonította, másrészt azzal sajátjaként rendelkezett, már nem kérdőjelezhető meg.
- [63] Az irányadó tényállás szerint az alapügyben eljáró bíróságok a büntető anyagi jogszabályok sérelme nélkül állapították meg a terheltek bűnösségét, vagyis a felülvizsgálati indítványok ez okból nem alaposak.
- [64] Erre figyelemmel a bűncselekmények minősítésével kapcsolatos felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [65] Ugyancsak nem alapos a cselekmények bünszövetségben és üzletszerűen elkövetettkénti minősítésével kapcsolatos felülvizsgálati indítvány, ugyanis az irányadó tényállás szerint a terheltek közötti megállapodás nem egyetlen eseményre, hanem a fiktív útelszámolások alapján történő rendszeres kifizetésekre és elszámolásokra vonatkozott, másrészt az I. és a II. rendű terhelt megállapodása pontosan a maguk és mások jogtalan és rendszeres jövedelemszerzésére irányult.
- [66] A felülvizsgálati indítványok szerint sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, ezért a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozták.
- [67] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdés I/b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [68] A Be. 373. § (1) bekezdés III/a) pontja szerint feltétlen hatályon

kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a bíróság a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

- [69] Az indokolási kötelezettség felülvizsgálati eljárásra okot adó megsértése nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozat(ok)ból kitűnik az eljárt bíróság(ok)nak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját - a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és/vagy intézkedéssel kapcsolatban - mire alapozta. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10.).
- [70] Jelen ügyben mind az első-, mind a másodfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének, ugyanis azokból egyértelműen megállapítható, hogy a bíróság mire alapozta döntését, a bűnösség megállapítását, a büntetés kiszabását és az intézkedés alkalmazását.
- [71] A felülvizsgálati indítványok hivatkoztak arra is, hogy a vagyonelkobzás alkalmazása a büntetőjog más szabályainak megsértésével történt, következésképpen az intézkedés törvénysértő volt.
- [72] Ez a hivatkozás azonban alaptalan, ugyanis a felülvizsgálati indítványok ezzel nem a bűnösség kimondását [Be. 416. § (1) bekezdés a) pont], hanem a cselekmény minősítésének törvényességét támadták, amely a korábbiakban kifejtettek szerint nem támadható.
- [73] Figyelemmel arra, hogy a megtámadott határozatok rendelkezései törvényesek és a Kúria a Be. 423. § (5) bekezdésében írt jogkörében eljárva feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem észlelt, azokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [74] A végzés elleni fellebbezés és a felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3. § (4) bekezdésén, illetve a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontján, továbbá a Be. 418. § (3) bekezdésén és a 421. § (2) és (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2017. június 16.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó

bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő
BÉ